

JĄDRKO (34) *sb n*

jądrko (31), **jąderko** (3); *jąderko Leop*; *jądrko : jąderko Mącz (10 : 1), SienLek (5 : 1)*.

o jasne; w jąderko e jasne.

sg N jądrko (3). ◇ G jąderka (1). ◇ A jąderko (1). ◇ I jądrki(e)m (1). ◇ L jądrku (1). ◇ pl N jądrka (8). ◇ G jądrak (11). ◇ A jądrka (7). ◇ I jądrkami (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

Dem. od „jądro”:

1. *Ziarnko, nasionko, pestka owocu lub ich zawartość; nucleus Mącz, Calep, Cn; acinus, sampsa Mącz; corpus, granum, semen Cn (30) : napal popiołu z iądrak które bywaią w iagodach FalZioł I 156a, I 86c, III 20d, V 77v, 88v; RejFig Ee2; Baphicus, Latine Tinctorius, Ut, Coccus Baphicus, Granum tinctorium, Yądrká któremi łzárłat fárbuyą. Mącz 23b, 2c, 49b, c, 90d; Chorey Wątrobie zdrowe łą rozynki wielkie ieść/ y z iądrkámi SienLek 88v; Calep 710b.*

jądrko czego, czyje, jakie (16); Iądrka granatow łłuczóne á z miodem zmieszane, tym namazuy rany z złych kroft. FalZioł III 20d, I 15b, 110c, III 16c, V 72v, 88v, 93v; Cokolwie z winice może być/ od gron łuffonych aż do iąderká winnego [ab uva passa usque ad acinum]/ nic niebędą ieść. Leop Num 6/4; Samsa sive sampsa sive sansa, Oliwne yądrká albo pełtki álbo pecki. Mącz 366c, 242b, 255c; SienLek 51, 56, 87v, 105v; Calep 288b.

W charakterystycznych połączeniach: wybrać jądrka (3); jądrko bobkowe, brzosk(w)iniowe (6), granatow, limbowe, oliwne, orzechowe (włoskich orzechow) (3), winne (3).

a. *O czosnku: ząbek (1) : Albo vtłucz czosnku iąderko iedno álbo dwie SienLek 140.*

2. *Męski gruczoł płciowy; testiculus Mącz (4) : Sok ogorkow s łokiem citrollowym/ vłmierza bolefc człóⁿkw tajemnych v męłczyzn/ tho iełth iądrak FalZioł I 31d; Mącz 160b, 308a, 452a.*

Synonimy: 1. nasienie, pecka, pestka.